

Management Skills in the Digital Age for School Administrators at Private Religious Schools and Medium-sized Islamic Schools under the Office of Private Education, Songkhla Province

Rushdee Sriaahmad, Sajanun Kheowwongsri

¹Master of Education Student, Educational Administration Program, Hatyai University, Thailand

²Lecturer, Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University, Thailand

E-mail: Rushdee.sri090@hu.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-3874-1991>

E-mail: Sajanun@hu.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-4617-3580>

Received 23/06/2025

Revised 07/08/2025

Accepted 11/09/2025

Abstract

Background and Aims: This study aimed to (1) examine the digital-era administrative skills of administrators in medium-sized private Islamic schools under the Office of Private Education in Songkhla Province, (2) compare these administrative skills based on gender, age, educational attainment, and work experience, and (3) gather suggestions from teaching staff on improving the digital-era administrative skills of school administrators.

Methodology: This research was conducted using a quantitative approach. The sample consisted of 248 administrators from medium-sized private Islamic schools in Songkhla Province, selected using simple random sampling to ensure a distribution across targeted schools in each area. The research instrument used in this study was a five-point Likert scale questionnaire, which was validated for content validity by experts who participated in the study. Participants were selected using purposive sampling based on their professional experience and relevance to the research topic. The qualifications of the experts included school licensees, school administrators, and teachers with item-objective congruence values ranging from 0.67 to 1.00. The reliability of the questionnaire was confirmed with a coefficient of 0.962. The statistical methods used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way analysis of variance, and content analysis.

Results: The research results found that 1) The overall level of digital-age management skills among administrators of medium-sized private Islamic schools under the Office of Private Education in Songkhla Province was rated as high. 2) Administrators with different levels of work experience demonstrated statistically significant differences in their overall digital-age management skills at the .05 level. However, no statistically significant differences were found based on gender, age, or educational background. 3) Suggestions from teachers indicated that administrators should be continuously supported in developing digital technology skills. Training sessions and workshops should be provided to enhance their ability to use digital tools effectively for administrative tasks. Moreover, administrators should be encouraged to lead with ethical

conduct and adhere to Islamic principles in their policy-making and decision-making processes within the context of private Islamic schools.

Conclusion: The study found that school administrators at medium-sized private Islamic schools under the Office of Private Education in Songkhla Province demonstrated a high level of digital-age management skills, particularly in digital ethics, faith-based leadership, and the use of technology in administration. Work experience was significantly associated with these skills, while gender, age, and education showed no significant differences. It is recommended that ongoing training focus on digital integration and ethical leadership to strengthen school management in the digital era.

Keywords: Digital-Age Management Skills; Private School Administrators; Islamic Schools

ทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดกลาง สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสงขลา

รุชดี ศรีอหมัด และ ศัจฉนันท์ แก้ววงศ์ศรี

นักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดกลาง สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา 2) เปรียบเทียบทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดกลาง สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน และ 3) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะของครูผู้สอนต่อการพัฒนาทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดกลาง สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา

ระเบียบวิธีการวิจัย: การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดกลาง สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา โดยการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 248 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้รับใบอนุญาตสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครู เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยได้ดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67 ขึ้นไป และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.962 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย: พบว่า 1. ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดกลาง สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา มีทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีระดับทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขณะที่ปัจจัยด้านเพศ อายุ และระดับการศึกษา ไม่พบความแตกต่างของทักษะดังกล่าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3. ข้อเสนอแนะจากครูผู้สอนระบุว่า ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง ผ่านการอบรมหรือหารีร่วมกัน เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการบริหารจัดการ ตลอดจนส่งเสริมภาวะผู้นำที่มีจริยธรรมและยึดมั่นในหลักศาสนาอิสลามในการกำหนดนโยบายและตัดสินใจภายในสถานศึกษา

สรุปผล: ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดกลาง สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสงขลา มีระดับทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในด้านจริยธรรมดิจิทัลและการบริหารตามหลักศาสนาอิสลาม รวมถึงความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารอย่างเหมาะสม ทั้งนี้พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานมีความสัมพันธ์กับระดับทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่เพศ อายุ และระดับการศึกษาไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จากผลดังกล่าวจึงควรมีการส่งเสริมและพัฒนาทักษะดิจิทัลของผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการอบรมเชิงปฏิบัติการ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร และการเสริมสร้างภาวะผู้นำที่มีจริยธรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารงานภายใต้การเปลี่ยนแปลงของยุคดิจิทัล และสร้างผู้นำทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพในระยะยาว

คำสำคัญ : ทักษะการบริหารในยุคดิจิทัล; ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน; โรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม

บทนำ

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเยาวชนมุสลิมให้ดำเนินชีวิตตามหลักอิสลาม ด้วยรูปแบบการจัดการศึกษาที่ผสมผสานวิชาสามัญและศาสนาเข้าด้วยกัน ซึ่งต่างจากโรงเรียนปอเนาะในอดีต แต่ยังคงรักษาอัตลักษณ์ทางศาสนาไว้ (วีระศักดิ์ จันทร์สงแสง, 2546) การศึกษาดังกล่าวช่วยเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางศีลธรรมและสติปัญญาให้แก่ผู้เรียน โดยเฉพาะในยุคที่ข้อมูลข่าวสารจากเทคโนโลยีดิจิทัลเข้าถึงได้อย่างรวดเร็วและหลากหลาย (เสาวนีย์ จิตต์หมวด, 2531; Ibn Majah, 1984)

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570) ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม การเปลี่ยนแปลงนี้ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปรับตัวและพัฒนาทักษะการบริหารให้สอดคล้องกับบริบทใหม่ (Katz, 1995; จิราภา เพียรเจริญ, 2556) โดยเฉพาะในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดกลางในจังหวัดสงขลา ซึ่งต้องเผชิญกับข้อจำกัดด้านงบประมาณ ทรัพยากร และบุคลากร (ศราวุธ อรรถานุรักษ์, 2558; สุรัชย์ ไวยวรรณจิตร, 2552) ผู้บริหารจำเป็นต้องมีทักษะการบริหารยุคดิจิทัลควบคู่กับจริยธรรมและหลักการศาสนา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ (Beekun, 1997)

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยีในยุคปัจจุบัน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดกลางสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดกลาง สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา จำแนกตามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะของครูผู้สอนที่มีต่อการพัฒนาทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดกลาง สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิด ทฤษฎีการบริหารสถานศึกษา

วรัญญา หามา (2562) กล่าวว่าไว้ว่า กระบวนการทำงานร่วมกันของบุคคลตั้งแต่ สองคนโดยใช้ศาสตร์และศิลป์ในการจัดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามวัตถุประสงค์ โดยอาศัย กระบวนการวางแผน สั่งการ ควบคุม ติดตาม และประเมินผล อย่างมีระบบแบบแผน โดยใช้ ทรัพยากรและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า ตลอดจนการใช้เทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสมเพื่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุด

นัสนัน ยูโซ๊ะ (2566) กล่าวว่า การบริหารเป็นกระบวนการหรือการจัดการต่าง ๆ โดยอาศัยศาสตร์และศิลป์ในการดำเนินงาน โดยสามารถนำมา ประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจกรรม เช่น การกำหนดแนวทาง เทคนิค วิธีการ นโยบายต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดขององค์กรและเกิดผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อประสิทธิภาพสูงสุดขององค์กร

จากความหมายของการบริหารที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การบริหาร คือกระบวนการทำงานที่เป็นระบบและมีการจัดการที่ต่อเนื่อง โดยทุกฝ่ายร่วมมือกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร การบริหารต้องมีการวางแผนเชิงกลยุทธ์และการใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาองค์กร ผู้บริหารทำหน้าที่เป็นผู้นำในการขับเคลื่อนองค์กรสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยมุ่งเน้นการทำงานที่มีการประสานงานและดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิด ทฤษฎีทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

ภคพร เล็กนอก (2563) กล่าวว่าทักษะการบริหารโรงเรียนในยุคดิจิทัล เป็นการ นำสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของ สถานศึกษาและอำนวยความสะดวกในการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และบรรลุ วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัล การบริหารงานงบประมาณในยุคดิจิทัล การบริหารงานบุคคลในยุคดิจิทัล และการบริหารงานทั่วไปในยุคดิจิทัล

ภัทรา จรรยาธรรม (2564) กล่าวว่า ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนในยุคดิจิทัล เป็น กระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษา ตามภาระหน้าที่ให้เกิดประสิทธิผลอย่างมีประสิทธิภาพตามนโยบายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ของสถานศึกษาในช่วงเวลาหนึ่งที่มีวิวัฒนาการ ของเทคโนโลยีเกิดขึ้น

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า การบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในยุคดิจิทัล คือ ความชำนาญในการบริหารจัดการ สามารถใช้ทักษะการบริหารงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด โดยการพัฒนาทักษะเพิ่มเติมสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในสภาวะการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะทักษะ การบริหารในยุคดิจิทัลที่เน้นการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศในการบริหารจัดการสถานศึกษา ที่มุ่งเน้นไปที่การบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในยุคดิจิทัล

ผู้บริหารที่ดีต้องมีทักษะหลากหลายด้าน เช่น ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะความคิดรวบยอด ทักษะการจัดการองค์กร และทักษะด้านเทคโนโลยี ซึ่งล้วนเป็นทักษะสำคัญในยุคดิจิทัล นอกจากนี้ ทักษะด้านจริยธรรมและการบริหารศาสนาก็มีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในบริบทของโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม ผู้บริหารจำเป็นต้องปรับตัวและพัฒนาตนเองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก แสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อแก้ปัญหา ริเริ่มนโยบายใหม่ๆ ที่ตอบสนองความต้องการของครู นักเรียน และบุคลากร อีกทั้งยังต้องใช้เทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่วเพื่อขับเคลื่อนองค์กรไปข้างหน้าอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

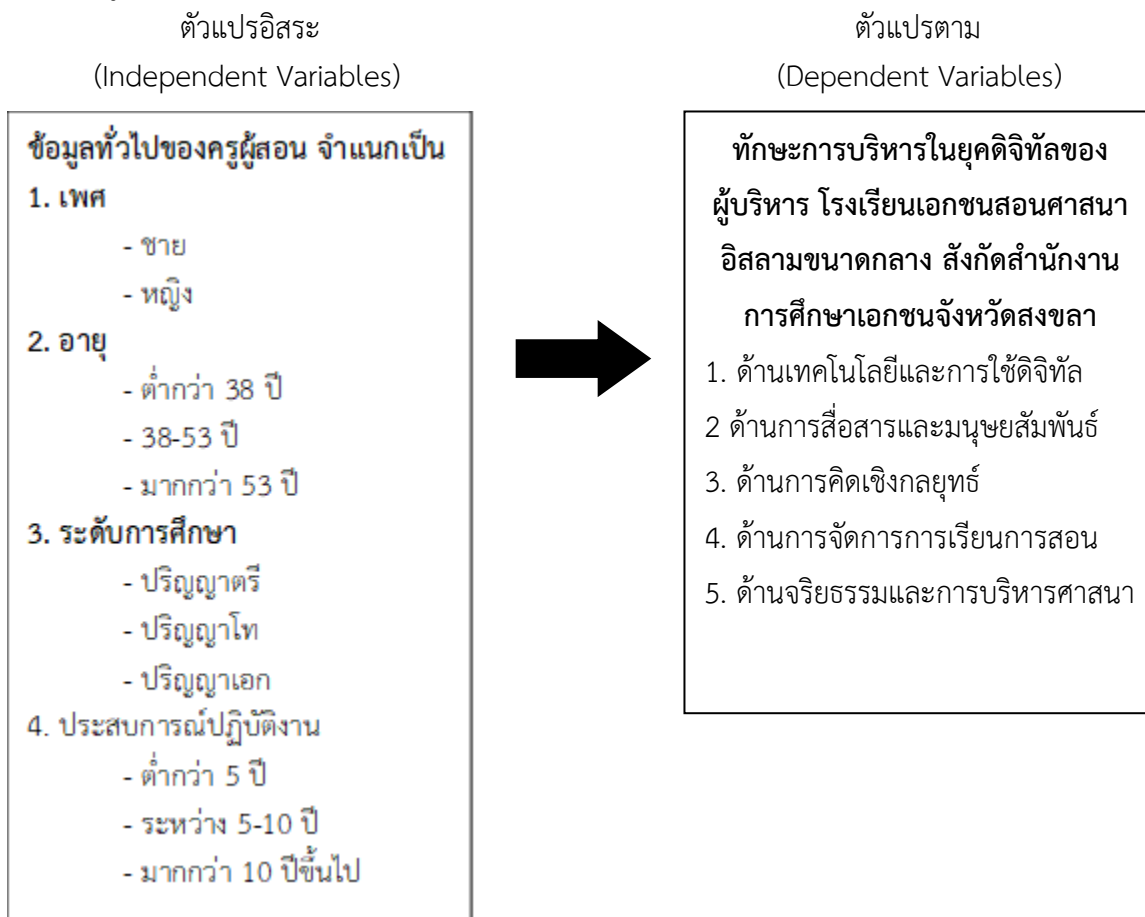
จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของทักษะการบริหารที่สำคัญที่สุดของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในยุคดิจิทัล ดังนี้

1. ด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล
2. ด้านการสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์

3. ด้านการคิดเชิงกลยุทธ์
4. ด้านการจัดการการเรียนการสอน
5. ด้านจริยธรรมและการบริหารศาสนา

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดกลาง สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา โดยผู้วิจัยได้บูรณาการตามกรอบแนวคิดของนักวิชาการทางด้านการศึกษาดังนี้ ตามแนวคิดของแคทซ์ (Katz) ราฟีก อิสซา บีคุน (Beekun, 1997) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ., 2564) เพื่อคัดสรรเป็นทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลของผู้บริหารประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดกลาง สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2567 จำนวน 685 คน จาก 19 โรงเรียน โดยกำหนดขนาดกลุ่ม

ตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, p.608) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 248 คน แล้วสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลากตามสัดส่วนของจำนวนประชากรในแต่ละโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้น จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามดังกล่าวได้ผ่านการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้รับการประเมินค่าอยู่ที่ 0.67 ขึ้นไป ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์และสามารถนำแบบสอบถามไปใช้ได้ จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองและแนะนำตัวจากผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ส่งถึงผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา
2. ผู้วิจัยจัดทำแบบสอบถามงานวิจัยในรูปแบบการตอบออนไลน์ส่งเป็นลิงค์ (Google Form) ไปยังกลุ่มตัวอย่าง โดยให้ระยะเวลาในการตอบแบบสอบถาม 2 สัปดาห์
3. ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยพินิจสิทธิกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยยึดหลักปฏิบัติตามหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
4. นำคำตอบที่ได้จากแบบสอบถามออนไลน์ (Google form) มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบ แล้วดำเนินการวิเคราะห์ สรุปผล ตามขั้นตอนของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของคำตอบในแบบสอบถามแต่ละชุด นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของครู ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงาน วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. แบบสอบถามตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดกลาง สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดกลาง สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา จำแนกตามตัวแปร เพศ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระจากกัน (Independent Samples)
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดกลาง สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา จำแนกตามตัวแปร อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระจากกันตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนรายกลุ่ม

(One-Way Analysis of Variance: ANOVA) และหากพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Method)

5. แบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของครูที่มีต่อการพัฒนาทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดกลาง สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา แยกรายด้านทั้ง 5 ด้าน โดยนำผลที่ได้จากการรวบรวมมาทำการสรุปเนื้อหาและจัดลำดับความถี่

ผลการวิจัย

1. ทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดกลาง สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่าด้านจริยธรรมและการบริหารศาสนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รายละเอียดปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดกลาง สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา

ทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร	($\bar{x}$)	(S.D.)	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	3.91	0.74	มาก
2. ด้านการสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์	3.94	0.79	มาก
3. ด้านการคิดเชิงกลยุทธ์	3.97	0.82	มาก
4. ด้านการจัดการการเรียนการสอน	4.07	0.68	มาก
5. ด้านจริยธรรมและการบริหารศาสนา	4.28	0.61	มากที่สุด
รวม	4.10	0.65	มาก

2. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดกลาง สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล รายละเอียดปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดกลาง สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้าน

ทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดกลาง	เพศชาย (n=97)		เพศหญิง (n=151)		t	Sig.
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	4.02	0.62	4.05	0.68	0.04	0.972
ด้านการสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์	3.95	0.69	4.12	0.72	1.38	0.175
ด้านการคิดเชิงกลยุทธ์	4.12	0.74	3.91	0.76	1.98*	0.049
ด้านการจัดการการเรียนการสอน	4.09	0.71	4.03	0.65	0.79	0.428
ด้านจริยธรรมและการบริหารศาสนา	4.27	0.58	4.29	0.6	0.45	0.851
รวม	4.1	0.65	4.11	0.66	0.98	0.338

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดกลาง สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา พบว่า

3.1 ด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการอบรมและพัฒนาศักยภาพด้านดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง ทั้งในเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ การประมวลผลข้อมูล การจัดทำรายงาน รวมถึงการใช้สื่อดิจิทัลในการสื่อสารภายในองค์กรและการประชาสัมพันธ์ภายนอก

3.2 ด้านการสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีนโยบายสนับสนุนการจัดหาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี เช่น อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์บริหารโรงเรียน รวมถึงการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการที่สะดวกและทันสมัย

3.3 ด้านการคิดเชิงกลยุทธ์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการวางแผนเชิงกลยุทธ์ผ่านระบบดิจิทัล เพื่อให้สามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศในการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ และทันต่อความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21

3.4 ด้านการจัดการการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการพัฒนาทักษะดิจิทัลร่วมกับผู้บริหาร เพื่อสร้างทีมงานที่มีศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.5 ด้านจริยธรรมและการบริหารศาสนา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรผสมผสานการบริหารตามหลักศาสนาอิสลามกับเทคโนโลยีดิจิทัล อย่างเหมาะสม เพื่อให้การบริหารยังคงยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม และแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนศาสนาในพื้นที่

อภิปรายผล

1. ทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดกลาง สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถของผู้บริหารในการปรับตัวและพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลให้เหมาะสมกับบริบทเฉพาะของโรงเรียน ที่ต้องประสานมิติของเทคโนโลยีการศึกษาเข้ากับหลักคำสอนทางศาสนาอิสลามได้อย่างสมดุล

1.1 ด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ผลวิจัยพบว่าทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัลอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มการบริหารจัดการศึกษาในปัจจุบันที่เน้นการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการที่ทันสมัย และเป็นไปตามกฎกระทรวงฯ พ.ศ. 2561 ที่กำหนดให้ผู้บริหารต้องใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญส่ง กรุงเทพฯ (2561) และอับดุลอาซิส ประสิทธิหิมะ (2566) ที่พบผลลัพธ์ในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากผู้บริหารมีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารงานและติดตามผลการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

1.2 ด้านการสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์ ผลวิจัยในด้านนี้อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสามารถสื่อสารกับบุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยยังคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์ที่ดีตามบริบททางศาสนาและวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Katz (1974) ที่ให้ความสำคัญกับทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ในการสร้างทีมงาน และงานวิจัยของ ชูนิดา เสงดาตา (2561) ที่พบว่าทักษะนี้ช่วยสร้างบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อความร่วมมือและความไว้วางใจ

1.3 ด้านการคิดเชิงกลยุทธ์ ผู้บริหารมีความสามารถในการคิดเชิงกลยุทธ์ในระดับมาก โดยสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และวางแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนด้วยการใช้ข้อมูลและเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และกฎกระทรวงฯ ที่เน้นให้ผู้บริหารวางแผนอย่างเป็นระบบ และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Bryson (2018) ที่ชี้ให้เห็นว่าการคิดเชิงกลยุทธ์ช่วยนำพาโรงเรียนสู่ความยั่งยืน กล่าวคือ การคิดเชิงกลยุทธ์มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนโรงเรียนไปสู่ความยั่งยืน เนื่องจากเป็นกระบวนการวางแผนที่เน้นการมองภาพรวม วิเคราะห์บริบทภายในและภายนอก และกำหนดทิศทางอย่างเป็นระบบ โดยผู้บริหารสามารถใช้การคิดเชิงกลยุทธ์ในการประเมินแนวโน้มในอนาคต สร้างวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน และพัฒนากลยุทธ์ที่ตอบสนองต่อความท้าทายและโอกาส ซึ่งนำไปสู่การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและการปรับตัวอย่างยั่งยืนต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม (Davies, 2006) นอกจากนี้ การคิดเชิงกลยุทธ์ยังส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในโรงเรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและวัฒนธรรมองค์การที่พร้อมต่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Fullan, 2001)

1.4 ด้านการจัดการการเรียนการสอน ผลวิจัยพบว่า ด้านการจัดการการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ซึ่งบ่งชี้ว่าผู้บริหารสามารถบริหารจัดการการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยส่งเสริมให้ครูบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา 24 ที่เน้นการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ และแนวคิดของ Fullan (2007) ที่กล่าวถึงบทบาทของ Instructional Leader ที่ต้องพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงงานวิจัยของ พรพิมล ประจักษ์ (2563) และ ธัญญรัตน์ อิมจิตต์ (2564) ที่มีผลลัพธ์ในทิศทางเดียวกัน

1.5 ด้านจริยธรรมและการบริหารศาสนา ผลวิจัยพบว่าด้านนี้มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุดในบรรดา 5 ด้าน แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการบริหารงานโดยยึดหลักศาสนาอิสลามและจริยธรรม ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของโรงเรียนศาสนาในพื้นที่ชายแดนใต้ ผลลัพธ์นี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Beekun (1997) ที่ระบุว่าผู้นำในบริบทอิสลามต้องมี Taqwa และบริหารด้วยจริยธรรม รวมถึงงานวิจัยของ มุฮัมมัดชอบีร์ สาและ (2561) ที่ยืนยันว่าการผสมผสานหลักการทางศาสนาเข้ากับการบริหารช่วยสร้างความเชื่อมั่นและความสำเร็จให้กับองค์กรอย่างยั่งยืน

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดกลาง สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อจำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา ซึ่งขัดกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เพศ อายุ และระดับการศึกษา การที่ผู้บริหารสามารถสร้างแนวทางการบริหารที่ครอบคลุมและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียม ทำให้ครูทุกคนไม่ว่าจะมาจากเพศ อายุ หรือระดับการศึกษาใด ต่างก็มีความเข้าใจและเห็นคุณค่าในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการไปในทิศทางเดียวกัน ผลลัพธ์นี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Fullan (2007) ที่เน้นการสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน และงานวิจัยของ สุธีรา หอมชื่น (2564) ที่พบว่าการบริหารที่เปิดกว้างจะส่งผลให้ครูเข้าถึงข้อมูลและโอกาสในการพัฒนาอย่างเสมอภาค

ความแตกต่างตามประสบการณ์ในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า ประสบการณ์ในการทำงานส่งผลต่อความคิดเห็น โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเฉพาะในด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล, การสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์, การคิดเชิงกลยุทธ์, และการจัดการการเรียนการสอน ประสบการณ์ 5–10 ปี และน้อยกว่า 5 ปี: ครูในกลุ่มนี้มีแนวโน้มให้ความคิดเห็นในระดับสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี ครูในกลุ่มนี้อาจคุ้นเคยกับรูปแบบการบริหารแบบดั้งเดิม ทำให้มีมุมมองต่อการบริหารในยุคดิจิทัลที่แตกต่างออกไป ผลลัพธ์นี้สอดคล้องกับแนวคิด Diffusion of Innovations ของ Rogers (2003) ที่เสนอว่าบุคคลในองค์กรมีระดับการยอมรับนวัตกรรมแตกต่างกันไปตามช่วงเวลา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรเพ็ญ รัตนไตรภพ (2562) ที่พบว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยมักประเมินภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารในระดับสูงกว่า

3. ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะของครูที่มีต่อการพัฒนาทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดกลาง สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา จากการรวบรวมข้อเสนอแนะของครู พบว่ามีข้อเสนอแนะหลากหลายประการ โดยเนื้อหาที่ปรากฏอย่างโดดเด่นและสามารถจัดกลุ่มได้ 3 ประเด็นหลัก ได้แก่

3.1 การผสมผสานเทคโนโลยีกับบริบทของโรงเรียนศาสนาอิสลาม ครูเสนอว่าการบริหารโรงเรียนในยุคดิจิทัลควรยังคงยึดโยงกับภารกิจทางศาสนา โดยเน้นการปลูกฝังคุณธรรมและจิตวิญญาณอิสลามควบคู่กับการนำเทคโนโลยีมาช่วยเสริมการจัดการเรียนการสอน เช่น การจัดสื่อธรรมะออนไลน์ การสร้างระบบกิจกรรมศาสนาผ่านแอปพลิเคชัน เป็นต้น

3.2 ความจำเป็นในการส่งเสริมการพัฒนาทักษะดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง ครูหลายท่านแสดงความเห็นว่าผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูและบุคลากรได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศรูปแบบใหม่อยู่เสมอ เช่น การใช้ AI หรือแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อให้สามารถปรับตัวกับเครื่องมือที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว และใช้ระบบดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อเนื่อง

3.3 การจัดระบบสนับสนุนและสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางดิจิทัลมีข้อเสนอว่าควรมีการวางระบบบริหารที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เช่น จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ สร้างเครือข่ายผู้บริหารที่แลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติด้านดิจิทัลร่วมกัน และติดตามผลการใช้เทคโนโลยีในระดับโรงเรียนอย่างเป็นระบบ ทั้งในเชิงเทคนิคและเชิงนโยบาย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้

1.1 ผู้บริหารควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับครูผู้สอนและผู้นำชุมชนในการพัฒนาและแลกเปลี่ยนสื่อดิจิทัลทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยอาจจัดตั้ง “ตลาดนัดดิจิทัลทางการศึกษา” หรือ “เวทีแลกเปลี่ยนสื่อการเรียนรู้ออนไลน์” ซึ่งเปิดโอกาสให้ครูนำเสนอสื่อที่ตนพัฒนาขึ้น เช่น วิดีโอ แพลตฟอร์มอินเทอร์แอคทีฟ สื่อ Canva สื่อศาสนาอิสลามเชิงเทคโนโลยี ฯลฯ รวมถึงเปิดพื้นที่เผยแพร่สื่อการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนศาสนา เพื่อยกระดับการบริหารด้านเทคโนโลยีให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 ผู้บริหารควรสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การนำข้อมูลการเรียนรู้ของผู้เรียนมาวิเคราะห์ผ่านระบบ LMS หรือ Google Form เพื่อ

ปรับปรุงวิธีการสอน และควรมีการทบทวนแผนการสอนและสื่อดิจิทัลร่วมกับครูเป็นประจำทุกปี รวมถึงพัฒนาเครื่องมือวัดผลที่หลากหลาย สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรและความสามารถในการศตวรรษที่ 21

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถาม จึงเสนอให้มีการดำเนินการ วิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก หรือสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เพื่อรวบรวมแนวคิด นโยบาย และวิธีปฏิบัติในการส่งเสริมทักษะการบริหารในยุคดิจิทัลที่เหมาะสมกับบริบทศาสนาและวัฒนธรรมเฉพาะ

2.2 ควรมีการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับ ปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อทักษะการบริหารในยุคดิจิทัล เช่น เจตคติ ด้านเทคโนโลยีของผู้บริหาร แรงจูงใจจากชุมชน การสนับสนุนจากสำนักงานการศึกษาเอกชน หรือแนวคิดด้านภาวะผู้นำทางศีลธรรมในบริบทอิสลาม เพื่อให้ได้องค์ความรู้ที่รอบด้าน และสามารถนำไปใช้พัฒนาโรงเรียนศาสนาให้มีความทันสมัย ควบคู่กับการรักษาอัตลักษณ์ทางศาสนาได้อย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- จิราภา เพียรเจริญ. (2556). *การพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์* [The development of change leadership of school administrators in the globalization era] (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชุนิตา เสงดาตา (2561). *ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอบ้านนิงस्ता สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา*. มหาวิทยาลัยรามคำแหง. http://www.edu-journal.ru.ac.th/AbstractPdf/2561-2-1_1543986295_5712470648.pdf
- ธัญญารัตน์ วงศ์ชนะ. (2564). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคหลอดเลือดสมองของผู้ป่วยความดันโลหิตสูงที่ควบคุมไม่ได้ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก* (วิทยานิพนธ์หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร)
- นัสรีน ยูโซ๊ะ. (2566). *การบริหารจัดการศึกษายุคใหม่* [Modern educational administration]. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- บุญส่ง กรุงชาลี. (2561). *ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในภาคใต้*. *วารสารการบริหารการศึกษา*, 13(2), 45–58.
- พรพิมล ประจงการ. (2563). *การบริหารจัดการการเรียนการสอนในยุคดิจิทัลของโรงเรียนเอกชน*. *วารสารวิจัยการศึกษา*, 21(1), 91–102.
- พรเพ็ญ รัตนไตรภพ. (2562). *การรับรู้ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามประสบการณ์ของครู* [Teachers' perception of digital leadership of school administrators] (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภคพร เลิกนอก. (2563). *ทักษะการบริหารโรงเรียนในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา*. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 17(1), 123–134.
- ภัทรา จรรยาธรรม. (2564). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. *วารสารวิชาการครุศาสตร์*, 25(2), 70–81.

- มุฮัมมัดซอบรี สาและ. (2561). ผู้นำตามหลักอิสลามกับการบริหารโรงเรียนศาสนาในภาคใต้ [Islamic leadership and religious school administration in the South] (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยฟาฏอนี.
- วรัญญา หามา. (2562). คุณลักษณะของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครนายก (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี)
- วีระศักดิ์ จันทร์ส่องแสง. (2546). โรงเรียนเอกชนกับการพัฒนาเยาวชนในสังคมมุสลิม. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 15(1), 21–32.
- ศราวุธ อรรถนารักษ์. (2558). รูปแบบการพัฒนาทักษะการบริหารสำหรับผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง. *วารสารการบริหารการศึกษา*, 10(3), 103–115.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). แผนปฏิบัติการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563–2565). กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุธีรา หอมชื่น. (2564). ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีกับการบริหารจัดการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา [Technology leadership and management in private religious schools] (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สุรัชย์ ไวยวรรณจิตร. (2552). การจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในประเทศไทย [Educational management of private schools in Thailand]. กรุงเทพมหานคร: สถาบันนโยบายการศึกษา.
- เสาวนีย์ จิตต์หมวด. (2531). จริยธรรมกับการจัดการศึกษาอิสลาม. *วารสารอิสลามศึกษา*, 7(2), 44–50.
- อับดุลอาซิส ประสิทธิหิมะ. (2566). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในภาคใต้. *วารสารการบริหารการศึกษาอิสลาม*, 11(1), 65–78.
- Beekun, R. I. (1997). *Islamic business ethics*. Herndon, VA: International Institute of Islamic Thought (IIIT).
- Bryson, J. M. (2018). *Strategic planning for public and nonprofit organizations* (5th ed.). San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Davies, B. (2006). *Developing a strategically focused school: A guide to strategic planning and strategic thinking*. London: Routledge.
- Fullan, M. (2001). *Leading in a culture of change*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Fullan, M. (2007). *The new meaning of educational change* (4th ed.). New York, NY: Teachers College Press.
- Hargreaves, A., & Shirley, D. (2009). *The fourth way: The inspiring future for educational change*. Thousand Oaks, CA: Corwin Press.
- Ibn Majah. (1984). *Sunan Ibn Majah*. Beirut: Dar al-Fikr. (Original work published ca. 9th century CE)
- Katz, R. L. (1974). Skills of an effective administrator. *Harvard Business Review*, 52(5), 90–102.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.

<https://doi.org/10.1177/001316447003000308>

Rogers, E. M. (2003). *Diffusion of innovations* (5th ed.). New York, NY: Free Press.

